Goois Natuurreservaat

Voor een groene toekomst;
Oproep aan de politieke partijen in de Gooise gemeenten

Hilversum, 11 oktober 2021

Geachte leden van de verkiezingsprogrammacommissie,

Als directeur-rentmeester van het Goois Natuurreservaat richt ik mij tot u om aandacht te vragen voor het thema natuur en landschap bij het opstellen van de verkiezingsprogramma's voor de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen.

Ik doe dat vanuit het besef dat de nieuwe gemeenteraden een aantal grote uitdagingen tegemoetzien onder andere op het gebied van wonen, werken, mobiliteit, leefomgeving en milieukwaliteit. Deze thema's raken meestal ook natuur en landschap.

Daar komt bij dat de laatste jaren ook grote (inter)nationale thema's zoals stikstof-, klimaat- en biodiversiteitsproblematiek tot het gemeentelijk niveau zijn doorgedrongen.

De maatregelen rondom COVID-19 laten zien dat de beschikbare natuurgebieden een belangrijke rol hebben vervuld in het leven van steeds meer inwoners van het Gooi: er is massaal gebruik gemaakt van de mogelijkheden die het Goois Natuurreservaat biedt om van de natuur te genieten.

Ik hoop dat onderstaande aandachtspunten zullen inspireren om een groene invulling te geven aan uw verkiezingsprogramma. Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben dan kunt u natuurlijk altijd contact met ons opnemen.

Voor nu wens ik u alvast veel succes in de campagne en met de verkiezingen!

Hartelijke groet,

Karin Kos
Directeur-rentmeester Goois Natuurreservaat

Koester ons groene thuis

Goois Natuurreservaat
Postbus 1001
1200 BA Hilversum
Nieuwe Meentweg 2
1217 DZ Hilversum

+31 (0) 35 62 14 598
gooisnatuurreservaat@gnr.nl
facturen@gnr.nl
www.gnr.nl

KvK 41223080
BTW NL001939270B01
IBAN NL55RABO0330033999
BIC RABONL2U

Volg ons
@gooisnatuurreservaat
@gooisnatuurreservaat
@mooigooi

Voor een groene toekomst van uw Gooise gemeente

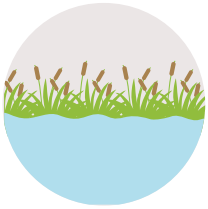
Oktober 2021

Voor een groene toekomst van uw gemeente is het Gooise Natuurreservaat een belangrijke bondgenoot. Als hoeder van de Gooise natuur vragen we uw aandacht voor onderstaande punten bij de voorbereiding van uw verkiezingsprogramma.

Gooise Natuurreservaat als leverancier van groene diensten

De natuurgebieden van het Gooise Natuurreservaat vervullen belangrijke maatschappelijke, economische en ecologische functies. Deze functies zijn essentieel voor de grote thema's zoals biodiversiteit, erfgoedbehoud, duurzaamheid, klimaatbestendigheid en gezondheid en welzijn van de inwoners van het Gooi. Het beschermen en het beheren van de Gooise natuur wordt al sinds 1932 opgepakt door de organisatie Stichting Gooise Natuurreservaat. Dagelijks zetten 36 medewerkers zich in om deze belangrijke functies tot in lengte van jaren voort te zetten. De Gooise gemeenten zijn participant van de Stichting Gooise Natuurreservaat en dragen verantwoordelijkheid voor de natuurgebieden die zij onder haar hoede heeft. Zij betalen ook jaarlijks voor de 'groene diensten' die het Gooise Natuurreservaat aan de maatschappij verleent. Omgerekend per inwoner in het Gooi bedragen de netto kosten van het jaarlijks onderhoud van het natuurgebied een kleine 10 euro.

De basis van ons leefklimaat

Water- en luchtkwaliteit, voldoende water en duisternis zijn de basisvoorwaarden voor een gezonde gemeente. Lange droge zomers zorgde de afgelopen jaren voor een enorm lage grondwaterstand. De steeds maar toenemende verkeersdrukte zorgt vooral voor nog meer stikstofdepositie in onze natuurgebieden in plaats van minder. En het steeds intensiever gebruik van onze natuurgebieden voor woon- en werkverkeer geeft een nog hogere druk op de toch al zo kwetsbare natuur. Als natuurbeschermingsorganisatie vragen wij aandacht voor:

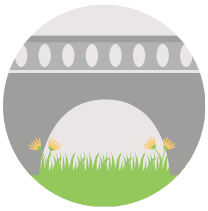
- Het nog spaarzamer om gaan met (grond)water en te streven naar behoud en verbetering van kostbaar kwelwater (dat afhankelijk is van toestromend grondwater) waaraan veel en bijzondere planten en dieren zijn verbonden.
- Waterwinning voor drinkwater staat onder druk door warmere zomers en hoger waterverbruik, verdroging en effecten van klimaatverandering. Meepraten over een duurzame waterwinning en drinkwaterproductie in het belang van de natuur.
- Stikstofdepositie op de stikstof-gevoelige bos- en heidegebieden moet serieus omlaag. Maatregelen gericht op bodem- en natuurherstel van bossen en heidevelden bereiden we voor.
- Geluidsoverlast van het verkeer levert (naast overlast die omwonenden ervaren) verstoring op van de fauna en hinder aan bezoekers van natuurgebieden. Dus bij voorkeur ook geluidreducerende maatregelen in natuurgebieden.
- In onze regio is behoud van de duisternis in de natuurgebieden van belang. Er zijn veel dieren van wie het levenspatroon verstoort raakt bij teveel licht.

Aandacht voor de biodiversiteit is noodzakelijk

Veel soorten planten en dieren komen minder voor; de aantallen nemen af.
De biodiversiteit in de natuurgebieden van het Gooi staat onder druk van versnippering, verdroging, stikstof en recreatie. Biodiversiteit is een belangrijke invalshoek bij het beheer van bossen, heidelandschap, graslanden en akkers. Er zullen gerichte maatregelen worden genomen in het belang van een gevarieerd milieu en kansen voor meer planten en diersoorten in het Goois Natuurreservaat. Er zijn goede kansen voor verbetering van de biodiversiteit in het stedelijk gebied door:

- Niet alle open plekken vol te bouwen, maar ook te kiezen voor groengebieden in de stad
- Ecologisch groenbeheer. Denk hierbij aan minder tegels, bloemrijke bermen, en later en minder maaien voor meer bloemen, insecten en vogels.
- Denk aan inheemse plantensoorten en zaden bij het groenbeheer en zorg voor een natuurlijke aansluiting op de aangrenzende natuurgebieden.
- Bij ontwikkelingsprojecten bestaande groenstructuren sparen en zorgvuldig beheren. En door het uitgangspunt te kiezen van natuurinclusief te bouwen.
- Selectieve, adaptieve en natuurvriendelijke verlichting.
- Een effectieve aanpak van invasieve soorten zoals Japanse Duizendknoop.

Ontsnipperen en verbinden

Het is essentieel om voort te gaan met ontsnipperen en verbinden, en het netwerk van ecologische verbindingen af te maken. Dat is goed voor de biodiversiteit. Natuurbrug N525/ Westerheide is het sluitstuk van dit netwerk. Er zijn diverse natuurbruggen en een grote faunatunnel gerealiseerd in het Rijksspoor- en wegennetwerk in het Gooi. Op een lager schaalniveau is nog behoorlijk sprake van barrières en versnippering van natuurgebied. Op de lokale wegen zijn er nog volop kansen om dieren een veilige passage te bieden. Samenwerking met beheerders van deze wegen - de gemeenten en de provincie - is hiervoor essentieel.

Wonen in het Gooi

De woningbouwopgave in het Gooi en in de Metropool Regio Amsterdam is groot.
Dat geldt ook voor andere nabij gelegen grootstedelijke kernen (Utrecht, Amersfoort). De toenemende woningbouw zal in het Gooi leiden tot nog meer verkeer en extra recreatiedruk.
Het Goois Natuurreservaat vraagt aandacht voor:

- Nieuw woongebied en benodigde aanpassingen van het infrastructuurnetwerk (wegen en spoorlijnen) moet worden gezocht in de bestaande stedelijke gebieden en niet in de natuurgebieden of in de randen.
- Voldoende groen binnen de bebouwde kom voor opvang van recreatieve behoefte, waterberging en koelte in de stad.
- Nature-based of natuurinclusief bouwen met goede groeiomstandigheden voor begroeiingen en broed- en nestgelegenheid voor dieren als uitgangspunt kiezen.

Klimaatverandering

Klimaatverandering gaat doorwerken in onze maatschappij. Weerextremen zullen vaker optreden zoals droogte, warmere zomers, zomerstorm en piekbuien. De natuur biedt enorme kansen als buffer voor de gevolgen van klimaatverandering:

- Natuur- en groengebieden dragen bij aan koelte.
- Natuur- en groengebieden kunnen bijdragen aan opvang van piekbuien.
- Stimuleer afkoppeling van regenwater op het riool
- Stimuleer vergroening van tuinen en openbare ruimte
- Zorg voor klimaatbuffers en wadi's in en rond bebouwd gebied

Uniek landschap

Bij alle ontwikkelingen rondom de natuurgebieden staat een stevige blijvende bescherming van het natuurrijke cultuurlandschap van het Gooi voorop. Het gaat dus niet alleen om de bescherming van de biodiversiteit en het landschap maar ook bescherming van de horizon. Het illusielandschap is kwetsbaar. Ons advies is:

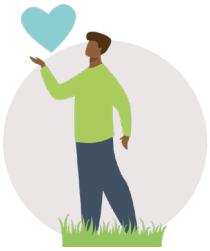
- Geen zonneparken en windmolens in natuurgebied.
- Het beginsel van het behoud van het illusie-landschap is een belangrijke toetssteen voor hoogbouw en moet in stand blijven. Nieuwbouw in de stad dient niet zichtbaar te zijn vanuit het natuurgebied. Dat betekent bouwen tot maximaal de plaatselijk boomhoogte aan de rand van het stedelijk gebied; een oplopende bouwhoogte is mogelijk verderaf van de rand.

Recreatie en gastheerschap

Het is een voorrecht dat de inwoners van het Gooi bij wijze van spreken binnen 10 minuten van hun huis de natuur in kan om ervan te genieten. Zeer veel inwoners van de regio doen dit dan ook en genieten dagelijks van natuur en landschap. Het is drukker dan ooit in onze natuurgebieden wat soms ten koste gaan van de beleving van de natuur. Hieronder onze belangrijkste aandachtpunten:

- De recreatieve druk op de natuur is op sommige plaatsen te hoog. Hierin zal de komende jaren een nieuwe balans worden gezocht door het Gooise Natuurreservaat.
- Verschillende vormen van recreëren gaan niet altijd samen en is er hinder en irritatie tussen verschillende soorten recreanten. Het Gooise Natuurreservaat gaat de komende jaren maatregelen nemen om de recreatievormen ten opzichte van elkaar in goede banen te leiden.
- Het Gooise Natuurreservaat kiest voor niet meer maar betere recreatieve voorzieningen. Een goed financieel stelsel voor aanleg, vernieuwing en beheer van recreatieve voorzieningen, toezicht en handhaving is dringend gewenst.

Duurzame energie

Via de Regionale Energiestrategie (RES) werken gemeenten samen aan de energietransitie. Uiteindelijk kiezen gemeenten zelf waar en onder welke voorwaarden de duurzame opwek plaats gaat vinden. De energietransitie is belangrijk om uit de klimaatcrisis te komen. Tegelijk zitten we in een biodiversiteitscrisis en vormen zonnevelden en windturbines een bedreiging voor insecten, bodemleven, vogels en vleermuizen. Daarom bepleiten wij geen windturbines of zonnevelden in of nabij natuur- en landschappelijk waardevolle gebieden zoals het Goois Natuurreservaat te situeren. Zorg bij aanleg van zonnevelden voor ecologische en landschappelijke meerwaarde als randvoorwaarde.

Koester ons groene thuis

Goois Natuurreservaat
Postbus 1001
1200 BA Hilversum
Nieuwe Meentweg 2
1217 DZ Hilversum

+31 (0) 35 62 14 598
gooisnatuurreservaat@gnr.nl
facturen@gnr.nl
www.gnr.nl

KvK 41223080
BTW NL001939270B01
IBAN NL55RABO0330033999
BIC RABONL2U

Volg ons
@gooisnatuurreservaat
@gooisnatuurreservaat
@mooigooi